

Obsah

Úvodem	V
Předmluva	VII
O autorech	IX
Obsah	XI
Seznam použitých zkratek	XXI
Část I. Základy veřejného a soukromého práva	
Kapitola I. Základy teorie práva	3
1. Právo a společenské normativní systémy	3
2. Právo a stát	5
2.1 Právní stát	6
3. Systém práva	9
4. Prameny práva	10
4.1 Normativní právní akty	10
4.2 Komunitární právní akty	12
4.3 Normativní smlouvy	13
4.4 Nálezy Ústavního soudu	13
4.5 Tvorba práva	14
4.6 Publikace pramenů práva	16
5. Právní normy	17
5.1 Právní normy kogentní a dispozitivní	18
5.2 Struktura právní normy	18
5.3 Druhy právních norem	19
5.4 Působnost právních norem	22
6. Realizace práva a právní vztahy	24
6.1 Právní skutečnosti	26
6.2 Subjekty právních vztahů	30
6.3 Objekty právních vztahů	33
Doporučená literatura	34
Kapitola II. Ústavněprávní základy státu	35
1. Pojem a předmět úpravy	35
2. Pojem ústavy a její funkce	35
2.1 Ústava České republiky a mezinárodní smlouvy	36
3. Prameny ústavního práva	36
3.1 Ústava České republiky	37
4. Územní členění České republiky	38
5. Základy politického systému České republiky	39
5.1 Politické strany	39
5.2 Systém politických stran	40

6. Soustava nejvyšších státních orgánů	40
6.1 Moc zákonodárná	40
6.2 Moc výkonná	41
6.3 Moc soudní	42
6.4 Ústavní soud ČR	43
6.5 Nejvyšší soud ČR	46
6.6 Nejvyšší správní soud ČR	47
7. Základní lidská práva a svobody	48
7.1 Mezinárodní smlouvy na ochranu lidských práv	48
7.2 Vnitrostátní úprava základních lidských práv	49
Doporučená literatura	52
Kapitola III. Základy občanskoprávních vztahů	53
1. Pojem, předmět a prameny občanského práva	53
2. Systém a zásady občanského práva	53
2.1 Základní principy občanského práva	54
3. Občanskoprávní skutečnosti	55
3.1 Občanskoprávní úkony	56
3.2 Právní události	61
3.3 Protiprávní úkony a protiprávní stavy	62
3.4 Právní domněnky a fikce	63
4. Základy právní úpravy věcných práv	65
4.1 Věc	65
4.2 Vlastnické právo	68
4.3 Spoluvlastnictví	70
4.4 Byty a nebytové prostory jako předmět vlastnického práva	74
4.5 Držba	75
4.6 Věcná práva k věci cizí	76
5. Závazkové vztahy	81
5.1 Vznik smluv	82
5.2 Obsah závazků	82
5.3 Společné závazky a společná práva	83
5.4 Změny v předmětu a obsahu závazků	83
5.5 Zajištění závazků	85
5.6 Zánik závazků	87
5.7 Soukromoprávní ochrana spotřebitele	91
5.8 Vybrané smluvní typy	95
5.9 Závazky z porušení práva	107
6. Právní úprava dědění	112
6.1 Dědické tituly	113
6.2 Potvrzení dědictví a vypořádání dědiců	115
7. Základy autorského práva	115
7.1 Pojem, působnost a předmět autorského práva	115
7.2 Autor a jeho práva	117
7.3 Licenční smlouva	121

7.4 Práva související s právem autorským	123
Doporučená literatura	124
Kapitola IV. Soukromoprávní spory a jejich rozhodování soudy	125
1. Soudy	126
1.1 Pravomoc soudů	126
1.2 Příslušnost soudů	126
2. Zásady soudního řízení	127
3. Řízení před soudem prvního stupně	129
3.1 Jednání účastníků před soudem, zastoupení	130
3.2 Žaloba	130
3.3 Činnost soudu před zahájením řízení	133
3.4 Předběžné opatření	134
3.5 Dokazování	134
3.6 Průběh ústního jednání	137
3.7 Soudní rozhodnutí	137
3.8 Zvláštní druhy řízení	139
4. Řízení před soudem druhého stupně	139
4.1 Opravné prostředky	139
4.2 Odvolání	140
4.3 Postup odvolacího soudu	141
4.4 Mimořádné opravné prostředky	141
4.5 Dovolání	143
5. Exekuční řízení	144
5.1 Návrh na zahájení řízení o výkon rozhodnutí	145
5.2 Zastavení výkonu rozhodnutí	145
5.3 Způsoby výkonu rozhodnutí	146
5.4 Výkon rozhodnutí u nepeněžitých plnění	148
Doporučená literatura	148
Kapitola V. Právní úprava pracovních vztahů a sociálního zabezpečení	149
1. Pojem a prameny pracovního práva	149
1.1 Pojem, systém a funkce pracovního práva	149
1.2 Prameny pracovního práva	150
1.3 Základní zásady pracovního práva	152
2. Pracovněprávní vztahy	152
2.1 Zaměstnanci	153
2.2 Zaměstnavatelé	153
2.3 Odborové organizace	154
2.4 Stát	154
3. Pracovní poměr	154
3.1 Pojem a obsah pracovního poměru	154
3.2 Vznik pracovního poměru	155
3.3 Pracovní smlouva	156

3.4 Změny pracovního poměru	159
3.5 Skončení pracovního poměru	161
3.6 Povinnosti zaměstnavatele při skončení pracovního poměru	165
3.7 Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	166
4. Doplnkové pracovněprávní vztahy	167
4.1 Souběžný a vedlejší pracovní poměr, vedlejší činnost	168
4.2 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	168
5. Pracovní doba a doba odpočinku	170
5.1 Pracovní doba, pojem, délka a rozvržení	170
5.2 Pracovní pohotovost, práce přesčas, noční práce	171
5.3 Doby odpočinku	172
5.4 Dovolená na zotavenou	173
6. Odměňování práce a náhrada mzdy	174
6.1 Mzda a plat	174
6.2 Náhrada mzdy při překážkách v práci	176
7. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	178
8. Pracovněprávní odpovědnost	179
8.1 Pojem a funkce odpovědnosti za škodu	179
8.2 Odpovědnost zaměstnance za škodu	180
8.3 Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	182
9. Kolektivní pracovní právo	184
9.1 Kolektivní vyjednávání	185
9.2 Kolektivní spory	185
10. Právní úprava zaměstnanosti	186
10.1 Právo na zaměstnání	186
10.2 Zabezpečování práva na zaměstnání	187
11. Základy právní úpravy sociálního zabezpečení	188
11.1 Sociální zabezpečení, pojem a prameny	188
11.2 Systém a organizace sociálního zabezpečení	189
11.3 Nemocenské pojištění	190
11.4 Důchodové pojištění	192
11.5 Státní sociální podpora	193
11.6 Pojistné na sociální zabezpečení	194
11.7 Zdravotní pojištění	194
Doporučená literatura	196
Kapitola VI. Základy právní úpravy veřejné správy	197
1. Správní právo	197
1.1 Prameny správního práva	198
2. Veřejná správa	199
2.1 Subjekty veřejné správy	199
3. Územní samospráva	201
3.1 Obce	202
3.2 Kraje	204
4. Kontrola veřejné správy	205

5. Správněprávní odpovědnost	207
5.1 Přestupky	208
6. Správní řízení	210
6.1 Zásady správního řízení	210
6.2 Subjekty správního řízení	211
6.3 Prvoinstanční řízení	212
6.4 Přezkumné řízení	215
6.5 Výkon rozhodnutí	217
Doporučená literatura	218
Kapitola VII. Základy právní ochrany životního prostředí	219
1. Právní úprava ochrany životního prostředí	219
2. Prameny právní úpravy	219
3. Systém práva životního prostředí	220
3.1 Ústavní zakotvení péče o životní prostředí	220
4. Odpovědnost za ochranu životního prostředí	220
5. Ochrana lesů, státní správa na úseku lesního hospodářství	221
5.1 Pojem a charakteristika ochrany lesa, prameny právní úpravy ..	221
5.2 Nakládání s lesními pozemky	221
5.3 Kategorizace lesů	222
5.4 Užívání lesů	222
5.5 Subjekty hospodaření a správy lesů	222
5.6 Ochrana lesa před škodlivými činiteli	223
6. Státní správa na úseku vodního hospodářství	223
6.1 Prameny právní úpravy	223
6.2 Zásady nakládání s vodami a ochrany vod	223
6.3 Plánování v hospodaření s vodami	225
6.4 Plošná ochrana vodních zdrojů	225
6.5 Práva a povinnosti vlastníků nemovitostí	226
6.6 Ochrana jakosti vod	226
6.7 Orgány státní správy vod	226
7. Ochrana životního prostředí na úseku myslivosti	227
7.1 Prameny právní úpravy	227
7.2 Základní zásady právní úpravy myslivosti	227
7.3 Ochrana myslivosti	227
7.4 Tvorba a využití honiteb	227
7.5 Plán mysliveckého hospodaření, podmínky a způsoby lovu	228
7.6 Škody způsobené zvěří a na zvěři, nahrazování škod	228
7.7 Orgány státní správy myslivosti	229
Doporučená literatura	230
Kapitola VIII. Právní vztahy k pozemkům	231
1. Prameny pozemkového práva	231
2. Základní pojmy pozemkověprávních vztahů	232
3. Evidence právních vztahů k nemovitostem	232

3.1 Pozemkové knihy	233
3.2 Evidence nemovitostí	233
3.3 Katastr nemovitostí	234
3.4 Zápisy právních vztahů k nemovitostem	236
4. Účelová kategorizace půdy	240
4.1 Druhy pozemků	241
5. Územní plánování	242
5.1 Územněplánovací dokumenty	243
5.2 Územněplánovací podklady	243
5.3 Územní řízení a územní rozhodnutí	244
6. Řízení před stavebním úřadem související s využitím nemovitostí	245
6.1 Stavební řízení	245
6.2 Kolaudační řízení	248
6.3 Řízení o odstranění staveb	249
7. Právní úprava vyvlastnění	250
7.1 Náhrada za vyvlastnění a vyvlastňovací řízení	251
7.2 Užívání vyvlastněného pozemku a stavby	251
8. Pozemkové úřady a úpravy pozemků	252
9. Pozemkový fond	253
Doporučená literatura	254

Kapitola IX. Základy trestní odpovědnosti 255

1. Trestní právo, pojem, předmět právní úpravy a prameny	255
2. Trestní zákon, členění a působnost	256
3. Trestní odpovědnost	257
4. Formální znaky trestní odpovědnosti	257
4.1 Příprava trestného jednání a pokus o ně	259
4.2 Vyloučení trestní odpovědnosti a zánik trestnosti	260
5. Tresty a ochranná opatření	261
5.1 Druhy trestů	262
5.2 Ochranná opatření	263
5.3 Upuštění od potrestání a podmíněný odklad trestu	264
5.4 Zánik trestu	265
5.5 Trestání mladistvých pachatelů	265
6. Zvláštní část trestního zákona	266
7. Základy právní úpravy trestního řízení	267
7.1 Před soudní řízení	267
7.2 Soudní řízení	268
Doporučená literatura	269

Část II. Právo a podnikání

Kapitola I. Prameny a vývoj právní úpravy podnikání 273

1. Význam právní úpravy podnikání	273
2. Historický vývoj právní úpravy podnikání	274

3. Pojetí právní úpravy podnikání v evropských zemích	274
4. Širší rámec právní úpravy podnikání	274
4.1 Soukromoprávní úprava právních vztahů v podnikání	275
4.2 Veřejnoprávní úprava právních vztahů v podnikání	276
Doporučená literatura	277
Kapitola II. Veřejnoprávní základy podnikání	279
1. Základy živnostenského podnikání	279
1.1 Pojem živnosti a činnosti vyloučené ze živnostenského podnikání	279
1.2 Rozdělení živností	280
1.3 Provozování živnosti	283
1.4 Podmínky pro provozování živnosti	284
1.5 Druhy živností podle předmětu činnosti	286
1.6 Vydání živnostenského oprávnění	287
1.7 Podmínky provozování živnosti právníckými osobami	290
1.8 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	290
1.9 Zánik živnostenského oprávnění	291
1.10 Povinnosti živnostníků při provozování živnosti	293
1.11 Živnostenský úřad, úkoly a pravomoci	295
1.12 Živnostenský rejstřík	297
2. Základy práva hospodářské soutěže	298
2.1 Pojem hospodářské soutěže a význam její právní regulace	298
2.2 Evropská dimenze úpravy hospodářské soutěže	298
2.3 České právo hospodářské soutěže	299
2.4 Prameny práva hospodářské soutěže	300
2.5 Ochrana hospodářské soutěže před omezováním	300
3. Nekalá soutěž	311
3.1 Znaky nekalé soutěže	312
4. Ochrana spotřebitele, veřejnoprávní aspekty	316
4.1 Evropská unie a právní ochrana spotřebitele	316
4.2 Veřejnoprávní ochrana spotřebitele v České republice	317
5. Základy úpadkového práva	323
5.1 Pojem a právní úprava úpadkového práva	323
5.2 Úpadek a jeho právní důsledky	324
5.3 Konkursní řízení	325
5.4 Vyrovnací řízení	338
6. Zadávání veřejných zakázek	343
6.1 Prameny právní úpravy	343
6.2 Právní úprava veřejných zakázek a právo Evropských společenství	344
6.3 Zakázky a zadavatelé	344
6.4 Definice veřejné zakázky	346
6.5 Druhy veřejných zakázek	346
6.6 Zadávací řízení	348

6.7 Průběh zadávacího řízení	350
6.8 Přezkumné řízení	354
6.9 Správní delikty	356
7. Ochrana průmyslových práv a práv na označení	356
7.1 Průmyslová práva	357
7.2 Vynálezy	358
7.3 Práva na označení	363
7.4 Ochranné známky	363
7.5 Označení původu výrobků	365
8. Obchodní firma a obchodní rejstřík	365
8.1 Obchodní firma právnické osoby a fyzické osoby	365
8.2 Obchodní rejstřík	368
9. Trestněprávní odpovědnost za některá jednání podnikatelů	374
9.1 Vybrané skutkové podstaty trestných činů v návaznosti na podnikání	376
Doporučená literatura	389
Kapitola III. Soukromoprávní základy podnikání	391
1. Podnikání a podnikatelé	391
1.1 Podnikatelé a jejich členění	391
1.2 Povinnosti v oblasti registrace podnikatelské činnosti	392
1.3 Povinnosti v oblasti účetnictví a majetku podnikatelů	393
2. Obchodní společnosti a družstva	394
2.1 Formy obchodních společností	394
2.2 Základní kapitál a vklady společníků	395
2.3 Vztahy společnosti a společníků	396
2.4 Založení a vznik společnosti	398
2.5 Zrušení a zánik společnosti	399
2.6 Likvidace společnosti	399
2.7 Osobní obchodní společnosti	400
2.8 Kapitálová obchodní společnost	405
3. Družstvo	419
3.1 Založení družstva	419
3.2 Orgány družstva	420
3.3 Stanovy družstva	421
3.4 Zánik družstva	421
3.5 Jiné formy podnikání	422
4. Obchodní závazkové vztahy	425
4.1 Pojem a právní úprava	425
4.2 Aplikace obchodního zákoníku na závazkové vztahy	425
4.3 Relativní obchody	426
4.4 Závazky s dvojím právním režimem	427
4.5 Absolutní obchody	427
4.6 Fakultativní obchody	428
4.7 Ochrana nepodnikatelských subjektů	428

4.8	Vznik obchodněprávních závazků	428
4.9	Smluvní typy	433
4.10	Zajištění obchodních závazků	435
4.11	Změny obchodních závazků	438
4.12	Zánik obchodních závazků	438
4.13	Závazky z porušení práva	443
4.14	Promlčení	446
5.	Smluvní typy v podnikání podle obchodního zákoníku	449
5.1	Smluvní typy	450
5.2	Kupní smlouva	450
5.3	Smlouva o prodeji podniku	455
5.4	Smlouva o koupi najaté věci	457
5.5	Smlouva o dílo	458
5.6	Smlouva mandátní	463
5.7	Smlouva komisionářská	467
5.8	Smlouva o kontrolní činnosti	470
5.9	Smlouva o zprostředkování	471
5.10	Smlouva o obchodním zastoupení	473
5.11	Smlouva o uložení věci	473
5.12	Smlouva o tichém společenství	474
	Doporučená literatura	476
	Kapitola IV. Mimosoudní řešení sporů	477
1.	Rozhodčí řízení v České republice	477
1.1	Rozhodčí řízení	477
1.2	Průběh rozhodčího řízení	480
1.3	Formy rozhodnutí	482
1.4	Zrušení rozhodčího nálezu soudem a zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí	483
1.5	Rozhodčí soudnictví	484
2.	Mezinárodní rozhodování obchodních sporů	484
2.1	Mezinárodní rozhodčí soudy	484
2.2	Jiné způsoby řešení sporů	485
	Doporučená literatura	487
	Přehled doporučené literatury	489
	Věcný rejstřík	493
	Úst	– Ústava České republiky (č. 1/1993 Sb., ve znění ústavních zákonů)
	ZOR	– zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
	ZPr	– zákon č. 63/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
	ZVZ	– zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů